

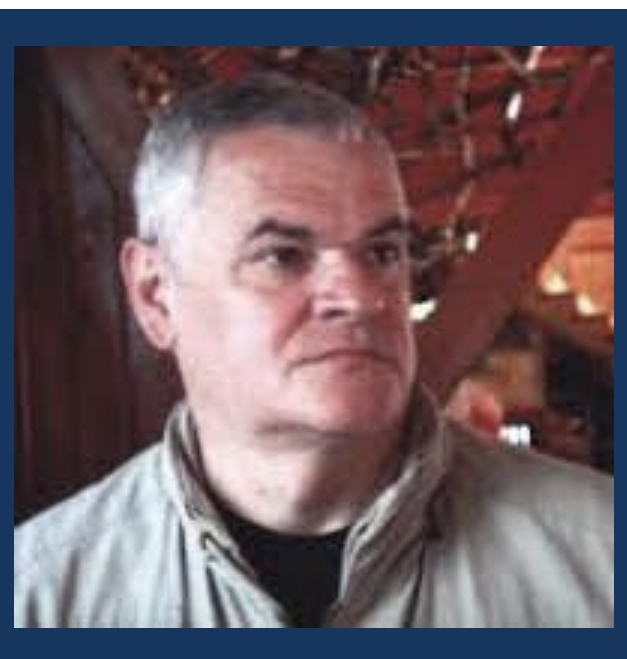
Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOSINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Aproape de Rai¹

Alexandru NEMOIANU

De cele mai multe ori ne plângem pentru lucrurile pe care nu le avem și care credem, de cele mai multe ori fără rost, că ne-ar fi de trebuință. În același timp 'uităm' că acelea care ne sunt de cea mai mare trebuință: lumina, aerul, apa, le avem lângă noi. Avem lângă noi, cel mai adesea, pe cei de care avem nevoie, pe cei pe care îi iubim și care ne iubesc pe noi. Avem în jur și în fața noastră frumusețea fără egal al Pământului Românesc. Pentru aceste daruri uităm să ne bucurăm și mai ales uităm să mulțumim. Ne frământăm în detalii și certuri fără rost, dăm vină unul pe altul și iarăși uităm să spunem ca de ceeace este rau suntem vinovați în parte, fiecare individual. Uităm să mărturisim că vina nu este a celor din jur, este "a mea", a fiecăruia. Iar în ciuda acestora în fața ne stă Pământul Românesc, care este fără egal în lume.

În urmă cu mulți ani, când eram încă doar copil, mă întorceam dintr-o preumblare la "Grădina Mare", în hotarul Borloveniului. Era spre amiază, vreme senină, cu

un vânt ușor, care suflă pe culme, era o liniște tainică și se auzeau depărtate bătăi de clopot, probabil o înmormântare. Întregul spațiu era de o frumusețe încremenită și în care se simțea o anume tainică jale, "suspîn".

Atunci am simțit prima dată că spațiul are glas și că este viu. Iar mai târziu am înțeles că însăși natura suspînă pentru ieșirea din căderea post-edenică. Atunci am simțit că nu numai oamenii, dar și pământul "Țării Almajului" este viu și față de el avem o solemnă responsabilitate.

Să cauți istoria Românilor Almajeni și să te rezumi în a o reconstitui din ceeace arată izvoarele istorice convenționale și oficiale înseamnă să te condamni singur la neantelegere, insuficiență și finalmente plictiseală. Istoria Almajului nu este și nu poate fi rezumată la depănarea unor evenimente, convențional considerate "importante". Ea este un trup viu, atotcurpinzător, care mereu crește și mereu rămâne credincios sieși și autenticității sale. Pentru a putea pătrunde în istoria Almajului, pentru a o putea înțelege este mai ales lipsa să îi privești și ascuți pe Almajeni, cum lucrează, cum povestesc, la bucurie și la necaz, să le vezi casele, portul, să le ascuți cântecele. Iar atunci vei putea spune că istoria Almajului este o doina și o poveste doinița.

Doar două dintre cântările lor și pot ilustra cele spuse mai sus: "La izvor, la izvoarele" și "Tot trecând la mândră dealu". Primul cântec dă glas dorului unei fete pentru cel ales. Ea îi amintește că pentru întâia dată s-au văzut, "la izvor, la izvoarele" și acolo au cules ei, împreună, "viorele flori adânci, când

¹ Pentru *Observatorul*, Alexandru Nemoianu, Istoric, USA Michigan

le vezi badeo să plângi". Iar apoi față îi spune celui drag că îl așteaptă în același loc, "că-nfloresc iar viorele, la izvor, la izvoarele."

Al doilea cântec, "Tot trecând la mândră dealu'", exprimă gândul unui tânăr care spune "tot trecând la mândră dealu', mi s-o despotcovit calu". Iar apoi caută să afle cine este de vină, calul, potcovarul, mândra ("c-o pus casă-n dealuri grele") și încheie că singur este de vină căci "mă duc prea des la ea". Dincolo de frumusețea textului și farmecul liniei melodice aceste două cântări ne dezvăluie o lume în toată măreția ei.

Almajenii erau așezați între "dealuri grele", la margine de pădure, feriți de primejdiile ce le putea aduce răul din afară. Casele le erau risipite între dealuri, pentru a face încă mai grea o aflare a lor de către cei răi. Între ei erau relații de o bună cuvînță și decentă impresionantă. Aceste legături arată că acolo era o societate străveche, cu rânduiești ce merg într-un timp ce trece de istorie, și ei duceau o viață exemplară. O viață care lega demnitatea de modestie și modestia de elegantă.

Sunt puține locurile și oamenii care sunt amintiți fie și într-o singură cântare. Dar Almajul și oamenii lui sunt o doina, începută cine știe când și care se continuă și azi, mereu aceiași în fond și mereu tânără și fermecătoare în formă, în formă nouă, în care se îmbracă din nou și din nou. Iar acest "caz" se potrivește tuturor și fiecăruia dintre locurile care, laolaltă, alcătuiesc Pământul Românesc care este fără egal și care, atâta cât este cu putință, se află mai aproape de Rai.